

KAMERAT,

Senkningen av levestandarden er målet for tyskerne og NS.'s økonomiske politikk her i landet. Finanseksperter i Reichskommissariatet, Carlo Otte, gjorde det klart i en artikkel i det tyske skipsfartsskriftet Hansa alt i høsten 1940. "Det gjelder", skrev han, "å øke arbeidsprestasjonene og senke lønningene, da de lønnsforhøyelser som er oppnådd gjennom fagforeningenes kamp betyr døden for næringslivet." Videre gjelder det å gjennomføre "en tilpasning på lang sikt av prisene til det mellemeuropeiske nivået. På den måten skal en dag, gjennom senkning av priser, reallønn og levestandard, forutsetningene skapes for ~~å oppnå en~~ innlemning av det norske næringslivet i det europeiske økonomirommet." Og som om ikke dette program skulle være klart nok, erklærte Otte samme høsten overfor Volan, som da var formann i Landsorganisasjonen, at det trengtes en ~~en~~ senkning av levestandarden med 30%.

Den del av programmet har tyskerne greid å gjennomføre med trofast hjelp av den kommis.ke ledelsen Gestapo satte inn i Landsorganisasjonen og forbundene i september 1941. Odd Fossum sa fra om den linjen han kom til å følge i et intervju i "Fritt Folk" 19. septbr: Den nye ledelsen vil straks gjøre det klart at generelle krav om lønnskompensasjoner bare kan komme på tale i form av saklig gjennomtenkte og motiverte krav om lønnsbedring for enkelte grupper hvor lønningene ligger særlig lavt. Det er lønnsuttjanning, ikke en generell lønnskompensasjon Landsorganisasjonen og forbundene under den nåværende situasjon kan håpe å oppnå."

Fra august 1939 til mars i år er leveomkostningene etter den offisielle indeks steget fra 100.8 til 145.1, eller med i alt 44.7 %. For matvarer alene er stigningen enda større, idet den i samme tidspunkt viser følgende tall: August 1939 - 100.9 og i mars 1942 - 150.5 eller 50 %. I den samme tiden har arbeiderne og funksjonærene fått 8 øre pr. time i lønnstillegg. Det svarer til ca. 4.5 %. Levestandarden er i dette tidsrommet senket med 40 %, og regner vi bare med matvarer blir det en senkning på 46 %. Et nøkternt dansk blad som "Økonomi og Politikk" er kommet fram til det samme resultat at reallønningene allerede ved utgangen av 1941 var sunket med omlag 40%. Inntil september 1941 arbeidet den faglige ledelse med spørsmålet om heving av lønningene, men fra den tiden da den kommis.ke ledelse overtok, ble det som nevnt sagt fra at generelle lønnstillegg kan det ikke bli tale om. Levestandardens senkning er drevet atskillig lenger ned enn endog tyskerne representant. Otte, forutsatte som en nødvendighet. De eneste som hittil har fremmet og fått gjennomført slike "saklig gjennomførte og motiverte krav", som det tales om i "Fritt Folk". er de kommis.ke ledere selv.

Hvis arbeiderne og funksjonærene under de nåværende forhold skal reise sine berettigede krav, må de utelukkende stole på seg selv. Deres organisasjoner er tatt fra dem. Men ifølge alle som er sagt fra de tyske myndigheters side, er det intet i veien for at arbeiderne og funksjonærene på hver sine arbeidsplasser overfor sine arbeidsgivere etter hvert får regulert lønningene. Hvis en regulering av lønningene ikke kan gjennomføres i den grad som nå er nødvendig, må det reises spørsmål om det også i andre former kan gis kompensasjon gjennom lån eller ~~xxxxxxx~~ gratis utdeling av matvarer for å nevne noen eksempler. Disse spørsmålene bør arbeiderne og funksjonærene ta opp til drøfting med hver sine arbeidsgivere. Det er uansvarlig å la denne saken drive lenger.

Hvis de tyske myndigheter ved hjelp av den kommis.ke ledelsen i L.O. forsøker å sette en stopper for denne framgangsmåten, må medlemmene som nå notvillig tvinges til å betale kontingenten ta opp spørsmålet seg imellom, om det ikke nå snart er på tide å nekte å innbetale sine penger. Medlemmenes penger brukes nå utelukkende til lønninger for den stadig voksende funksjonærstab i L.O. og forbundene og til nazipropaganda. Dette meningsløse forhold må bringes til opphør ved at arbeiderne og

funksjonærene tar saken i sin egen hånd.

-v-

TVANGSARBEIDET FOR TYSKERNE.

Som vi nevnte i forrige nummer er uttellingen av både kvinner og menn til tvangsarbeid for tyskerne i full gang. Og for dette nye uhorste overgrep foretar fagorganisasjonen under sine komiske ledere seg ingen verdens ting. Om noen enda hadde bruk for bevis, er dette et greilt eksempel på hvor totalt organisasjonen er satt ut av spillet som organ for arbeidernes interesser, hvor meningsløst det er at arbeiderne blir tvunget til å holde et svært funksjonærapparat gående med sine surt fortjente penger. Arbeiderne og funksjonærene vil ikke la seg provosere til nye ~~blodofre~~ blodofre. Men de må ikke la denne tvangsutskrivningen foregå uten at de markerer sitt standpunkt til den. Ved alle de bedrifter hvor noen av arbeiderne og funksjonærene er tatt ut eller heretter blir tatt ut, må alle, enten de selv er direkte rammet eller ei, si fra at om de utfører arbeidet, skjer det under protest og bare fordi de er tvunget til det. La "minister" Lippestad i Sosialdepartementet bli snedd ned av brev som sier fra om dette.

-v-

OVERLEGE CHRISTENSEN

velsker Sykehus har etter hva det fortelles skutt seg.

-v-

DET ENGELSE ARBEIDERPARTI

holdt sitt 41. landsmøte den 25. mai. Der møtte 800 representanter og møtet varte i 4 dager.

-v-

DE KOMISKE LEDERE PYNTER OPP.

Det er siden i september i fjor foretatt store forandringer innen fagorganisasjonen. Landsorganisasjonen har opprettet en rekke nye avdelinger med hver sin store stab av NS-medlemmer. Nu ser det ut til at "herrene" ikke lenger finner seg til rette med det gamle kontorinventaret. Forleden kom det til L.O. i alt 14 salongmöblenenter som de komiske herrer skal installere på sine kontorer. Det er hyggelig for medlemmene å vite at den kontingent som de må betale under trussel om anmeldelse til Gestapo blir så vel anvendt.

-v-

EN FARLIG ANGIVER

er jøden Martin Marcus, Elisenbergveien 5. Han har hittil angitt 3 stykker som alle er kjente tilfeller. Det er ikke første gang jøder lar seg bruke som spioner og angivere, og det er sansynligvis heller ikke første gang at tyskerne benytter seg av noen slike. Vi gjør særlig merksom på dette forhold. da mange tror at de trygt kan tale eller betro seg til ukjente jøder.

-v-

TEGNEREN RESTAN

i magasinet "For Alle" (Arbeidermagasinet) er arrestert for en forside-tegning i nr. 19.

-v-

I SKIEN

har det i lengere tid hersket et noe spent forhold mellom befolkningen og tyskerne. En hending forleden dag fikk begeret til å flyte over. Folk sto i kø for en kino. Like før billettsalget skulle åpnes, kom en god del tyskere og stilte seg forand i køen. En mann i køen ytret da høylydt at han ikke ville finne seg i denslags. Han ville heller unnvære hele forestillingen, og dermed gikk han. Hele køen fulgte ham. En rekke personer ble arrestert. Nå er det erklært en slags unntakelsestilstand i byen. Alle må holde seg inne etter kl. 19, og dessuten er befolkningen fratatt sine pølkort og tobakkskort.

-v-

FRONDERNE HOLDER STAND.

Motstanden mot NS, og tyskerne holder seg stram og ubrytelig over hele landet. Etter de siste ~~xxxxxxxxxxxx~~ hendelsene med prester og lærere har den strammet seg ytterligere, og den norske fronten er hard som granitt. I Trondheim som overalt eller i landet er det spesielle rakkertjenere som

söker å utføre op draget med å nazifisere flest mulig. Resultatet av denne virksomhet er gitt på forhånd. For å gjøre virksomheten lettere og muligens for å kamuflere seg, er det i byen opprettet et såkalt sosialt kontor som skal ta seg arbeidernes tarv. Arbeiderne har imidlertid ikke latt seg bluffe. De betakker seg for støtte og "frigjøring" fra den kant, og kontoret står tomt når en ser bort fra nazistenes Charles Stavseth og Bernhard Brække jr. som residerer på kontoret.

De fagorganiserte arbeider i Trondheim holder fronten ubrutt. Det er ingen virksomhet i fagforeningskretser etter naziovertakelsen. Det er ingen møter eller annen virksomhet i fagforeningene. De gamle gode tillitsmenn som ikke er kommet unna, sitter i stille passiv uvirksomhet. De nye "herrer" virksomhet merker en heller ikke noe til.

-v-

OSLO FORNÖYELSESPARK

drives av NS.-mannen Georg (Goggen) Andersen. Han er dessuten blitt sjef for friluftsrådene i Oslo etter at Hjalmar Larsen fikk avskjed. Ingen god Jössing besøker dette etablissement.

-v-

SVENSK-NORSK SAMARBEID ETTER KRIGEN.

Svenska Dagbladets London-korrespondent har hatt en samtale med utenriksminister Trygve Lie om Norges forhold til Sverige etter krigen. Intervjuet kom i stand på 2-års dagen etter overfallet på Norge. "Vi er takknemlige," sier statsråd Lie, "for det svenske folkets sterke norskvennlige holdning. Samtidig står det også klart for oss at begge lands strategiske stilling var og er helt forskjellig, når Sverige er blitt Nøytralt, mens vi er med i krigen med hud på hår. Dette er det samme syn som utenriksminister Günther ga uttrykk for i en tale i Konserthuset i Stockholm for noen måneder siden. Vi nordmenn er også glade for at også Sverige nå er meget sterkere militært enn det var 9. april 1940, og vi er overbevist om at Sverige kommer til å forsvare seg dersom de kommer til å bli angrepet. Denne oppfatning tror jeg er den alminnelige rådende innen det norske folket i dag. Fra norsk side håper vi på et intimt samarbeid med Sverige etter krigen, men tror ikke at dette blir tilstrekkelig. Jeg tror at våre land behøver samarbeide med andre frie folk, først og fremst med de store vestlige demokratier som vi har så meget felles med. For Finland har vi hatt stor sympati, og vi beklager dypt at Finland i dag har sluttet seg til våre fiender. Vi kan bare hope at det etter krigen tross alt vil finnes grunnlag for et fritt Finland, som kan samarbeide med Norden og de øvrige demokratiske landene. Danmark må også komme med i samarbeidet utad og innenfor Norden.

Forholdet til Tyskland er en felles sak for de allierte. Grunnlaget for vårt ~~forholdet til Tyskland~~ syn på dette er imidlertid at vi ønsker å sikre oss mot et framtidig tysk angrep. Vi håper at det skal bli mulig å nå fram til samarbeid med de demokratiske kreftene i det tyske folket for å nå et slikt mål."

Statsråd Lie svarte i intervjuet på spørsmålet om det etter krigen er ønskelig å føre en isolert nøytralitetspolitikk: "Det tror jeg ikke".

"Det hersker ingen motsetning mellom et godt samarbeid i Norden og samtidig et intimt samarbeid med andre demokratiske folk som står oss alle nærø. For Norge er begge disse saker like viktige", sa statsråden bl.a. til slutt.

-v-

SVENSKA UTTALELSER.

Det er interessant å referere en uttalelse fra sjefen for en av de største industrielle bedrifter i Sverige, en som kjenner tyske forhold bedre enn de fleste. Etter å ha fortalt hvorledes alle tenkelige reserver av tysk arbeidskraft er brukt - kvinner og barn er satt inn i stedet for menn hvor det er mulig - sier han til slutt: "Tyskland rir på stumpene i arbeidslivet i dag i en grad som folk flest ikke gjør seg noen idé om. "Vi kan vara overtygd om att tyskerna kommer att gå att helsike med påkånner och basuner!"

-v-

HVORLEDES TYSKERNE MNYTTER DEN EURPOEISKE ARBEIDSKRAFTEN.
UTENLANDSKE ARBEIDERE SENDES TIL FRONTEN.

Arbeiderne fra de besatte områder, fra nøytrale stater eller stater som er forbundet med Tyskland og som har såkalte "frivillige arbeidskontrakter med Hitler-Tyskland" utsettes for en ny uhorst fare. Nazistene uniser seg nå ikke lenger for å bruke trusler, utpressing og andre liknende metoder til å tvinge utenlandske arbeidere i tyske uniformer for å gjøre tjeneste ved den russiske front. Hollandske arbeidere som først i høst kom til Tyskland for å sysselsettes i sivilt arbeid, er ved de senere kamphandlinger i nærheten av Smolensk, iført tyske uniformer, tatt tilfange av russerne. Dette gjelder ikke enkelttilfeller som det framgår av ovennevnte, men en vel overlagt og til minste detalj utarbeidet plan. Herledelsen og Gestapo arbeider her hånd i hånd, da den nye planen har sine fordeler for begge parter. Nazistene skiller de utenlandske arbeidere - bortsett fra politikkene som står i en særklasse - i to: Yrkesarbeidere og ikke yrkesarbeidere og som etter behov anvendes i landbruksarbeidet, i bygningsindustrien eller i transportvesenet. Antallet yrkesarbeidere utgjør bare en brøkdelen av de 2.5 millioner utenlandske arbeidere i det tyske riket. Disse fagarbeidere som er like viktige for den tyske rustningsindustrien som det daglige brød, er i langt mindre grad truet av de nye forholdsregler. Derimot er den store massen av ikke fagutdannede arbeidere truet.

-v-

FORSTYRENDE INTERMESSOERT.

Bestemmelse for den nye politikken skal ha vært en del ikke ønskede foretagelser som i de seneste måneder skal ha forekommet i økt omfang. Av referater framgår det ikke om det er antallet av sabotasje-handlinger som er øket. Derimot har flere beriftsledere, bl.a. Direktør Beck i Dalmer-Benz konsernet, i en opsynsvekkende tale beklaget seg over at der blant massen av utenlandske arbeidere ikke råder den ønskelige disiplin, og at disse arbeidere ikke kan tilpasse seg det tyske arbeidstempoet, men at de ser sitt "besøk" i Tyskland mer ut fra synspunktet å tjene mest mulig penger, enn fra standpunktet europeisk solidaritet kontra bokjevismen. Dessuten synes det til tross for den ~~xxxxxxx~~ Göbbeliske presse på str det motsatte, som om samarbeidet mellom tyske og utenlandske arbeidere ikke alltid foregår uten friksjon. På mange arbeidsplasser har tyske arbeidere vegret seg for å ha akkordarbeid med utlendinger. Et ytterligere misforhold ser Gestapo derav. At utenlandske arbeidere mer og mer får fast fotfeste i det tyske folks daglige liv." Det tyske offisielle tidsskrift "Arbeitsmarkt" meddelte nylig i denne sammenheng at hele 22 % av sysselsatte arbeidere for tiden består av utlendinger.

I "Das Swartze Korps" kunde man forleden finne en artikkel som uttalte setr bekymring for raserenheten. De tyske kvinner antyder Himlers organ innlater seg i altofr høy grad med utenlandske arbeidere. Sikkerlig tilhører også de den ariske rase, men en blanding av det tyske blod er på tross herav ikke ønskelig.

DEN TYSKE BYGGELEDELSE.

ved Bårdufoss har sendt samtlige firmaer som er engasjert et rundskriv som vi har gjengir i norsk oversettelse:
Rundskriv nr. 11-1942.
Til Alle firmaer.

Vedr. Arbeidsytelsen

Det er konstantert at den anvendte arbeidskraft ikke overholder den foreskrevne arbeidstid. Ved denne unnlattelse av å overholde arbeidstiden synker arbeidsytelsen meget og medfører at arbeiderne får uberettiget lønn utbetalt. Byggeledelsen vil nå gjennomføre en skjerpert kontroll. Arbeidere som ikke punktlig begynner sit arbeid eller forlater sin arbeidsplass uten tillatelse for å spise i messen eller besørge andre anledninger, vil uten videre bli overgitt til sikkerhetspolitiet for avstraffelse. Denne forholdsregel er blitt nødvendig, da arbeidsytelsen på enkelte byggeplasser er sunket til et absolutt minimum på grunn av arbeidernes hold-

ning. De enkelte firmaer pålegges som en spesiell plikt hurtigst å melde fra til byggeledelsen forseelser av ovennevnte art. Skulde firmaene tillate slik holdning av sine arbeidere, vil de uten videre bli meldt til sikkerhetspolitiet til avstraffelse. Arbeidstiden er fra 24/2-42 fastsatt således:

Arbeidet påbegynnes	kl. 7.
Frokost	" 10 - 10.30
Mellommat	" 14.30 - 15
Slutt	" 19.

Det skal følgelig arbeides 11 timer daglig. Frokost og mellommat skal innsendes på arbeidsplassen. Det er forbudt å oppsøke messen eller barakene. Varm middag skal inntas etter arbeidstidens slutt.

Undertegnet Byggelederen.

Her har en nasismens sociale program i et nøtteskal. Arbeidstiden skal øke til 11 timer, hvilepausen innskrænkes, forseelser mot slavereglementet skal behandles av gestapo. Jo, de norske arbeidere har noe å glede seg til hvis NS skulde bli sittende med makten her i landet.

TVANGSARBEIDET FOR TYSKERNE

Tyskernes planer om utskrivelse av arbeidskraft foreligger nå i mere bestemte former. Det dreier seg foreløpig om ca. 30.000 mann som skal overføres til tyske anlegg og annet arbeid for værnemakten. Den nødvendige arbeidskraft skal skaffes ved å ~~xx~~ "finkjemme" bedrifter og det er bl. a. bestemt at det skal rekvireres 33 % av arbeiderne og funksjonærene i handelsvirksomheten og 20 % i beklædnings og næringsmiddelindustrien. For å unngå de bebudede finkjemming må bedriftene ha spesiell erklæring fra Die Wehrmacht. Mange bedrifter har allerede erklært overfor arbeidsformidlingen at de ikke kan unnvære folk.

FORBUD MOT BRUK.

av utenlands og drastisk nedskjæring av innenlands brendsel er samtidig utstedt for industrien. Forbudet vil medføre at mange bedrifter må stanges. Bare enkelte bedriftsgrupper av særlig betydning for tyskerne er er unntatt fra forbudet. I påbudet til bedriftene heter det at årsaken ~~til~~ kullmangelen som nå er blitt prekær på grunn av transportvanskelighetene. Men brendselssinnskrenkningene faller også meget beleilig sammen med utskrivningen av ledig arbeidskraft til tyske militære anlegg.

DET ADVARES MOT

Henrik Carlsen, Pauli plass 4 (postsensuren) og Frøken Thon, Postmessen, Oslo. Fru Gyda Sørensen, Kyrre Greppsgt. 16 har stadig omgang med tyskere og opptrer som angiver.

AV ALLE RÅVARER

er Tyskland relativt best forsynt med kull. Før krigen eksporterte Tyskland mellom 40 og 50 mill. tonn, desuten har de nå de rike kullforekomster i Polen som tidligere levnet et eksportoverskudd på 11.5 mill. tonn. Likevel er kullforeyningen mangelfull såvel i de fleste okkuperte land som i selve Tyskland. Befolkningen har forsett under vintermånedene endog i Romania og Italia. Dette kan dog for en stor del tilskrives transportvansker. Den varemengden som kan tilføres Italia fra Tyskland ved hjelp av jernbaner er omlag 9. mill. tonn. Men vare av kull var Italias årlige import 12 mill. tonn. De svenske importører og eksportører har også klaget over at transportvansker har stillt seg hindrene i veien for landets handel med Tyskland. De har klaget over tonasjemangel og over at tyskerne nå bare stiller brendselolje til rådighet for de større oljedrevne båtene. Sikkert er det at de stadige senkninger av eksertonasje har skjærpen tonasjenøden.

ITALIA:

som er verdens råstofffattigste stormakt, importerte vanligvis en varemengde på omlag 45 mill. tonn. Det er neppe selvforsørgende med mat og mangler de viktigste råstoffer med unntakelse av kvikksølv, svovel, sink, bly og silke. De landet er verdens største produsent av kvikksølv med en årlig produksjon av ca. 2.300 tonn - og Spania snunvidere produserer 1.500 tonn av en samlet verdensproduksjon på 5.200 tonn er akselmaktene vel forsynt med dette for amunisjonsfabrikasjonen så viktige råstoff. Italias mangel på kull og olje, jern og kobber og legeringsmetaller hindrer helt noen våpenproduksjon av betydning. Landet er derfor helt og holdent avhengig av tilførsler fra tyskland for å holde sin våpenproduksjon gående. Heller ikke Ungarn, Romania, Finland og Bulgaria har noe nevneverdig råvareoverskudd. De mangler alle kull og jern, men har til sammen et matvareoverskudd som dog ikke er så stort at det på langt nær kan dekke matmangelen i de øvrige deler av det Stortyske maktområde.

OMORGANISERINGEN AV FORBUNDENE

og foreningene som vi skrev om i siste nr., søker de komiske å drive fram for å forberede grunnen for arbeidssambandet og dermed en fulstendig nasifisering av fagorganisasjonene. Vi sa fra om arbeidernes stilling til dette spørsmål:

Motstand mot enhver form av Arbeidssamband. En hver hederlig tillidsmann vil som en selvsagt ting ikke medvirke til å realisere slike planer. Det fins heller ikke den makt i verden som kan tvinge dem til det. En rekke tillidsmenn som nå er oppnevnt til de nye forbundsradene har allerede sagt fra. De som tidligere er valgt inn i forfundstyrene har sagt at de ikke vil nekte å møte fram hvis det er det landstyxsvæxxx møtevalgte forbundsstyre som møter. Dette er en klar stilling som sikkert alle de andre tilidsmenn også vil innta.

Det er tegn som tyder på at den stilling tillidsmennene har inntatt ovenfor de nye organer allerede har bragt røre i andedammen. På Jern og Met.s representantskapsmøte foreslo den komiske Åamodt at det skulde oppnevnes en lovkomite på 9 medl. Han fikk ingen forelag på medlemmer av komiteen, hvorefter han selv utnevnte et arbeidsutvalg på 3 medlemmer. Da han etter møtet kom opp i Landsorganisasjonen for å meddele dette fikk han en brysk beskjed om at den sak skulde han ikke bry seg med, for den skal vi ordne. Uten tillidsmennenes og medlemmenes medvirkning kan heller ikke de karene ordne med saken. Som en følge av tillidsmennenes og medlemmenes bestemte motstand til arbeidssambandet vil det falle i fisk. Tvangsutskrivning til arbeid for tyskerne kan allerede gjennomføres under en bestemt protest fra arbeidernes og funksjonærenes side, som stridende både mot norsk og internasjonal rett. Hevingen av arbeidernes og funksjonærenes lønns og arbeidsvilkår kan alene gjennomføres ved at disse tar saken i sin egen hånd. Dett er tre viktige spørsmål, som alle må være merksame på og alle må føle det som sin plikt å yte sitt. Alt tjener den tilgode som i denne tid gjør sinplikt. Det er altssammen ledå i frigjøringsberket og et nødvendig grunnlag for nyreiseingen av en

F R I F A G B E V E G E L S E.